Literatura catalana

Joan Oliver

Solucions · 25 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2020 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 2 (Primera part)

2. Descriviu la situació inicial i el plantejament del conflicte dramàtic de *Ball robat*, de Joan Oliver, i com es resol a l'epíleg. Tingueu en compte aquesta frase dita pel personatge de Núria: «La felicitat [...] s'enyora o es desitja, però mai no es té. Estimar és renunciar i no fer mal a ningú.»

[2,5 punts]

Pauta de correcció

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

(a) L'obra planteja les converses entre els membres de tres parelles burgeses durant un dia, dos dies abans de la celebració del desè aniversari dels seus casaments respectius. L'epíleg mostra el final del sopar de celebració conjunt. **(0,75 punts)**

(b) A partir de l'ordre inicial, l'evolució dramàtica mostra la insatisfacció de tots els personatges amb el seu matrimoni, i com es manifesten les inclinacions cap a altres aparellaments; això explica que, en el sopar de celebració, els personatges estiguin asseguts segons les seves inclinacions. **(0,75 punts)**

(c) A l'epíleg la tensió es resol amb un retorn a l'ordre inicial (els matrimonis), alhora lúcid i resignat. El discurs de Cugat havia de tractar sobre la felicitat, i per això Núria hi fa referència: en la seva intervenció, observa que en el sopar s'han assegut tal com els diu el cor, però que aquesta felicitat no és assolible: l'amor aconsella, justament, renunciar-hi (amb la consciència que, com diu Cugat, si s'haguessin aparellat diferentment, ara també estarien igualment insatisfets). **(1 punt)**

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot atorgar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

2. PAU 2020 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 4 (Primera part)

4. A *Ball robat,* de Joan Oliver, Oleguer representa la figura del professional liberal triomfador. Descriviu les característiques d'aquest personatge com a individu i en relació amb els altres personatges de l'obra.
[2,5 punts]

Pauta de correcció

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica alguns dels aspectes següents, a raó de ***0,5 punts per a cadascun, fins a un màxim de 2,5 punts****:*

a) Que és un advocat brillant, integrat en la bona societat, amic de Cugat des de l'escola.

b) Que té una actitud antiintel·lectualista i pragmàtica, perquè, com diu ell mateix, "visc en la realitat i de realitats" i "crec en el que veuen els meus ulls, palpen les meves mans i em mostra el meu seny".

c) Que es mostra molt segur de si mateix (fet observable, per exemple, en la conversa que sosté amb Cugat relativa a la Mercè).

d) Que és un home absorbit per la seva feina que deixa les qüestions afectives en segon terme.

e) Que se sent insatisfet en el seu matrimoni i considera aquest fet com a inevitable.

f) Que és molt irònic i que ratlla el cinisme amb la seva relació amb els altres.

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

3. PAU 2020 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 3 (Primera part)

3. Els personatges principals de Ball robat, de Joan Oliver, són tres matrimonis amics. Un dels membres de cada parella manifesta algun tipus de vincle sentimental amb algú dels altres, de manera que es podria parlar de tres triangles sentimentals. Expliqueu quins són aquests tres triangles i la relació que els seus membres estableixen entre ells.
[2,5 punts]

Pauta de correcció

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si identifica els tres triangles esbossats: el matrimoni Mercè-Cugat i Oleguer; el matrimoni Eulàlia-Oleguer i l'Oriol; el matrimoni Núria-Oriol i Cugat. **(1 punt)** *I si explica detalladament cada un d'aquests triangles:*

(a) *El matrimoni Mercè-Cugat i l'Oleguer. La Mercè reconeix la seva estimació per l'Oleguer, fet que comporta que el marit hagi de reaccionar d'una manera o altra (a l'acte II, Cugat visita l'Oleguer per resoldre aquesta qüestió). L'Oleguer, tanmateix, qualifica aquesta estimació de «corrent de simpatia mútua».* **(0,5 punts)**

(b) *El matrimoni Eulàlia-Oleguer i l'Oriol. Aquest mostra la seva afecció cap a l'esposa del seu amic, la qual li mostra certa benvolença però sense cap tipus de sentiment compartit. L'Oleguer no se n'assabenta (i si se n'assabentés, segurament no es preocuparia gens).* **(0,5 punts)**

(c) *El matrimoni Núria-Oriol i Cugat. Cugat gaudeix de l'admiració que li professa la Núria però no va més enllà. L'Oriol està enamorat de l'Eulàlia i allunyat de la seva muller.* **(0,5 punts)**

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

4. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció A)

3. *Ball robat*, de Joan Oliver
[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Pauta de correcció

Els tres punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes i explica:

(a) *Que Cugat ha anat a parlar amb l'Oleguer arran de la confessió de Mercè, la muller del primer, en què afirmava que estimava el seu amic (0,5 punts); i que a l'acte I, tot i que només hi apareix físicament el matrimoni Mercè-Cugat, es dona certa informació de les altres dues parelles que apareixeran posteriorment. (0,5 punts)*

(b) *Que Cugat representa la figura de l'intel·lectual i l'Oleguer la de l'advocat triomfador a la feina i, aparentment, en l'àmbit familiar. Que l'Oleguer, a diferència de Cugat, sembla tenir les idees molt clares i domina les situacions que se li presenten amb autoritat. Que a Cugat li agrada rebre el reconeixement de les seves amigues mentre que l'Oleguer només s'interessa per la feina. (1 punt)*

(c) *Que Cugat, pel fet de jugar el paper d'intel·lectual, es mou en el món de les idees, es qüestiona la realitat i es mostra dubtós i tímid; la seva reacció*

davant el problema que afecta el seu matrimoni és parlar amb el seu amic. Que l'Oleguer es mou en el món de la realitat i de les solucions pràctiques:, i no pren gens en consideració la situació en què es troba el seu matrimoni, segurament perquè per a ell la institució matrimonial és una simple «juxtaposició» de dues persones. (1 punt)

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en els enunciats, però que hi és tanmateix pertinent se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, a la claredat i la coherència expositives i a la capacitat d'anàlisi.

5. PAU 2019 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

2. A *Ball robat*, de Joan Oliver, el personatge de Cugat representa la figura de l'intel·lectual. Descriviu les característiques principals d'aquest personatge, especialment pel que fa a la seva actitud dintre del matrimoni i a la relació amb els altres personatges.
[2 punts]

Pauta de correcció

Els dos punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica alguns dels aspectes següents, a raó de 0,5 punts per a cadascun:

(a) Que Cugat se sent superior en la relació amb la seva esposa Mercè, a qui considera ridículament poruga i poc dotada intel·lectualment (l'examinand ho pot exemplificar amb la primera escena de l'acte I).
(b) Que de vegades es mostra cínic, com quan qualifica d'apassionada la seva relació amb Mercè just abans que ella el pegui.
(c) Que té idees deterministes en el sentit que considera que no és possible canviar de manera de ser i que la llibertat humana és molt limitada.
(d) Que té por de fer el ridícul i de semblar grotesc (quan ha d'afrontar la possible relació de la seva dona amb l'Oleguer).
(e) Que fora del matrimoni Cugat és un personatge a qui agrada rebre l'admiració de les dones (llança floretes a l'Eulàlia a l'inici de l'acte II i en aquest mateix acte se sent cofoi en sentir que la Núria l'admira).
(f) Que davant de l'Oleguer, que exerceix el paper de triomfador, se sent indecís i poc capaç de defensar el seu criteri.

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2 punts.

6. PAU 2019 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció A)

2. Expliqueu la visió del matrimoni que es desprèn de *Ball robat,* de Joan Oliver. Tingueu en compte el títol i l'epíleg de l'obra.
[2 punts]

Pauta de correcció

Els dos punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica:

(a) Que el matrimoni és sempre insatisfactori, perquè el pas del temps desfà l'anhel de felicitat inicial, i que tots els personatges tenen consciència d'aquest fracàs en les seves relacions amb els cònjuges respectius; que el fracàs condueix a la idealització d'altres possibles aparellaments; i que, finalment, la consciència que aquestes parelles desitjades haurien fracassat com les altres imposa la renúncia i l'acceptació de la imperfecció del matrimoni (1 punt).

(b) Que el títol és un reflex d'aquesta insatisfacció, perquè per donar sortida a la insatisfacció matrimonial amb les seves parelles, els protagonistes fan explícites les seves inclinacions per membres de les altres parelles, com en un «ball robat» (es valorarà que l'examinand expliqui que un «ball robat» és aquell en què els balladors poden prendre la balladora a un altre home, i que recordi que Núria hi fa referència a l'epíleg: «Això sembla un ball robat!»). La manera com seuen en el sopar que ocupa l'epíleg reflecteix aquesta situació (1 punt).

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2 punts assignats.

7. PAU 2018 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. Els personatges principals de *Ball robat*, de Joan Oliver, són tres parelles que es disposen a celebrar conjuntament el seu desè aniversari de matrimoni. Digueu quines són aquestes parelles i expliqueu com són els seus membres (individualment i dins la parella) i quines frustracions tenen.
   [3 punts]

   Pauta de correcció

   Els tres punts assignats es poden atorgar si l'examinand:
   (a) Esmenta els noms dels personatges que formen les tres parelles (Cugat-Mercè, Oleguer-Eulàlia i Oriol-Núria) i en diu alguna particularitat, essencialment: que el Cugat representa la figura de l'intel·lectual, de l'escriptor fracassat; l'Oleguer, la de l'advocat triomfador, i l'Oriol la del fill de bona família força desvagat; i que les mullers tenen una posició menys rellevant: cap d'elles amb ocupació, tret de l'Eulàlia, que es refugia en la cura dels fills. (1 punt)
   (b) Comenta que les tres parelles viuen en un estat de distanciament entre els seus membres. Així, les expectatives de Mercè amb Cugat fracassen perquè aquest no ha esdevingut el bon escriptor que ella esperava; l'Eulàlia, d'altra banda, no espera res de bo de l'Oleguer, per a qui el matrimoni no és altra cosa que una simple juxtaposició de persones; finalment, la relació de l'Oriol i la Núria és també de distanciament i està marcada per la mort de la seva filla. (1 punt)
   (c) Explica alguns dels aspectes distorsionadors de les tres parelles. Per exemple l'admiració de Núria per Cugat, de la Mercè per l'Oleguer i de l'Oriol per l'Eulàlia, la qual cosa dóna lloc a tres triangles més que no pas a tres parelles. Pot parlar també de la concepció, que es desprèn clarament de l'epíleg de l'obra, que les relacions matrimonials estan abocades a un fracàs inevitable. (1 punt)

   Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 3 punts assignats.

8. PAU 2018 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

2. *Ball robat*, de Joan Oliver, consta de tres actes i un epíleg, i cadascuna d'aquestes parts s'esdevé en un espai diferent. Expliqueu breument aquests quatre espais i la seva significació en l'obra.
   [2 punts]

   Pauta de correcció

   Els dos punts assignats es poden atorgar:
   (a) Si l'examinand explica els diferents espais que configuren els tres actes i el desenllaç: el dormitori de Cugat-Mercè (acte I), la saleta d'estar d'Oleguer-Eulàlia (acte II), la sala amb terrassa d'Oriol-Núria (acte III) i el menjador independent d'un restaurant de luxe (epíleg). (1 punt)
   (b) Si en descriu succintament els aspectes més rellevants, com per exemple que delaten el nivell socioeconòmic dels protagonistes, que permeten mostrar els personatges en la seva intimitat, que es van obrint (del més privat al més públic) a mesura que avança l'obra, que l'espai del desenllaç és l'únic que és neutral, i que en aquest darrer els personatges s'asseuen a la taula seguint les seves inclinacions sentimentals. (1 punt)

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2 punts assignats.

9. PAU 2018 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció A)

3. Comenteu el fragment següent de *Ball robat*, de Joan Oliver, que correspon al final de l'obra. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):
— El context dramàtic en què se situa el fragment.
— La relació entre els personatges, especialment entre Oleguer i Cugat, i entre Oleguer i Eulàlia.
— La idea o les idees que l'autor vol transmetre en el desenllaç de l'obra.
[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d argumentació i anàlisi, l ordenació de les idees i la coherència del discurs]

CUGAT i OLEGUER *queden separats dels altres*.

OLEGUER. — Senyor escriptor, no l'hauríem pagada amb or una experiència com aquesta?
CUGAT. — Fet i fet, hauria preferit estalviar-me-la...
OLEGUER. — Imaginar-la, llegir-la, sí! I per què no viure-la? Covards!
CUGAT. — Tot és relatiu, aparent, provisori... Has escoltat la Núria? Has vist l'actitud de cadascú de nosaltres?
OLEGUER. — Falòrnies d'intel·lectual!

CUGAT. — Mira: suposem que ara fa deu anys els matrimonis entre nosaltres sis s'haguessin combinat d'una altra manera... m'entens, oi?
OLEGUER. — Sí... i què?
CUGAT. — Doncs que això no hauria impedit que ara tinguéssim les mateixes inquietuds i assistíssim a una escena com aquesta o molt semblant... Tant se val!
OLEGUER. — Exacte! Tant se val! Finalment hem coincidit. Ja era hora! (NÚRIA *s'espavila*.)
NÚRIA. — Ja estic bé... Gràcies a tots... Perdoneu-me... Us he aigualit la festa... Oriol, no em deixis... (*Es posa dreta, ajudada per* ORIOL.) Anem a casa... a reposar... Que demà arriba el nostre fill...

Se'n van lentament, abraçats per la cintura.

MERCÈ, *acostant-se a poc a poc a* CUGAT. — Cugat...
CUGAT. — Digues, Mercè...
MERCÈ. — Anem-nos-en...
CUGAT. — Sols? (*Ella es repenja al braç d'ell i assenteix amb el cap*.)A on?
MERCÈ. — On vulguis... però tots dos.

Se'n van, molt junts.

OLEGUER. — I nosaltres?
EULÀLIA. — Què passa, Oleguer?
OLEGUER. — Penso com podríem salvar-nos del ridícul...
EULÀLIA. — Quin home!(*Amable*.)
OLEGUER, *acostant-s'hi a tocar*. — Fas una cara que no te la coneixia... Et trobo interessantíssima.
EULÀLIA, *infantil*. — Ja veus!
OLEGUER, *pinxesc*. — Senyora, em permet una pregunta indiscreta, indecent i tot?
EULÀLIA. — Vostè mateix... Però abaixi la veu: sóc casada!

Pauta de correcció

Els tres punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes:
(a) Que el desenllaç s'esdevé en el dinar de celebració del desè aniversari de casament de les tres parelles i que prèviament s'ha produït una forta discussió entre la Núria i el seu marit Oriol per culpa d'unes paraules d'aquest darrer en què afirma que si pogués «es descasaria ara mateix». L'examinand podria també esmentar la relativa mala relació matrimonial de totes les parelles. (1 punt)
(b) Que entre en Cugat i l'Oleguer hi ha hagut sempre una relació de certa oposició: l'intel·lectualitzat fracàs del primer contrasta amb el triomfant pragmatisme i seguretat del segon. D'altra banda, dins la parella Oleguer-Eulàlia, la dona, tot i sentir-se allunyada del marit i una mica gelosa de les seves suposades infidelitats, es refugia en el propi benestar i la cura dels fills. I al final de tot, en el «restabliment» de les parelles, és de totes la que sembla més atreta pel seu marit. (1 punt)

(c) Que el fet que les tres parelles tornin a la «normalitat» després del trasbals que s'ha produït durant la celebració del desè aniversari del seu casament implica una visió desencisada de la condició humana; el fracàs matrimonial evident en seria una bona prova. L'examinand pot fer esment també de la ironia que representa aquesta «tornada a la normalitat». (1 punt)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut.

10. PAU 2011 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció A)

2) A *Allò que tal vegada s'esdevingué*, Joan Oliver manipula el referent bíblic i hi introdueix una perspectiva còmica i humorística. Reflexioneu sobre aquest fet i esmenteu dos recursos humorístics emprats per Joan Oliver, tot il·lustrant-los amb exemples concrets provinents de l'obra.
[2 punts]

L'alumne/a pot fer referència a la desmitificació o la trivialització del mite bíblic amb el recurs a l'humor (0,5 punts) i esmentar dos dels recursos següents: l'ús de la caricatura amb alguns personatges (com Abel o el Diable), les constants situacions humorístiques (com els comentaris que fan els personatges i que sovint relaxen els moments més tensos de l'obra), la inversió dels papers dels personatges respecte del Gènesi *o l'enginy verbal que mostra Oliver (0,75 punts per cada recurs correcte; només 0,5 punts si no es completen amb exemples concrets provinents de l'obra).*

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió a banda de les esmentades, se li pot atorgar per aquest concepte fins a un punt. En tot cas, la puntuació no excedirà mai els 2 punts que val la pregunta.

11. PAU 2011 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3 (Opció B)

3) Comenteu el fragment següent d'*Allò que tal vegada s'esdevingué*, de Joan Oliver. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a)segons l'acotació del començament del fragment, s'ha produït fora d'escena un esdeveniment important. Digueu com s'anomena aquest recurs emprat per Oliver, expliqueu quin ha estat el fet que ha tingut lloc lluny de la mirada de l'espectador i esmenteu algun altre moment rellevant de l'obra que succeeixi, igualment, sense ser representat a l'escenari;

b) comenteu la relació que hi ha entre els personatges de Caïm i Querub, i exemplifiqueu-la a partir d'aquest fragment;

c) esmenteu quins temes dels que Oliver tracta en l'obra teatral s'hi poden identificar.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Apareixen ADAM i EVA; i ABEL i NARA, enllaçats per la cintura.

ADAM: Què? Encara fem nosa?
QUERUB: De cap manera, Adam... i la companyia! (*Per ABEL i NARA.*) Sembla que esteu ben avinguts!
ABEL, *al QUERUB*: Pregunta-ho al pare... pregunta-li-ho, hi! hi! hi! Oi, Nara?
NARA, *desmenjada*: Els homes tot s'ho arreglen a gust d'ells...
CAÏM: Quina en porteu de cap?
EVA, *contristada*: Caïm, ha arribat allò que havia d'arribar. Potser és millor per a tots sortir-ne d'una vegada.
ADAM, *al QUERUB*: Ja veuràs. Abel i Nara volen viure com home i dona. Els havia promès temps ha aparellar-los. Per què esperar més? Avui la lluna fa el ple i és un dia indicat. Sembla que Jahvè ho veurà amb bons ulls...
CAÏM, *encarant-se amb ADAM*: Jahvè, oi? ¿Per ventura hi té res a veure, Ell, amb les vostres atzagaiades? Digues sense embuts que et dóna la gana de prendre'm la noia!
EVA: Ja hi tornem a ser!
ADAM: Prendre't la noia? Que potser és teva?
QUERUB: Caïm, resigna't. El teu pare té potestat...
CAÏM: No em facis riure! (*Sobtadament s'encara amb NARA, gairebé tocant-la.)* De qui vols ser, tu: d'Abel o meva?
NARA: Uix! M'has esquitxat tota la cara...
ABEL, *entre dents*: És barroer com un simi...
CAÏM, *a ABEL*: Què remuga, aquest doneta?
ADAM, *a ABEL*: Deixa'l dir, Abel. No contestis...
CAÏM, *a ADAM*: És el millor que li podeu aconsellar!
QUERUB, *agafant CAÏM per l'espatlla i separant-lo del grup*: Minyó, no perdis el seny per tan poca cosa. Aquesta mossa no val una bufada.
CAÏM: Oh, per a tu, no! Però jo sóc un home... Tu rai! Presenta-me'n una altra, de noia, i aviat estarem entesos... Què en saps cap, més enllà d'aquests turons?
ADAM: És gran, el desvergonyiment d'aquest noi! Després del trasbals que acaba de promoure, encara gasta aquests fums!
CAÏM, *a ADAM*: Fes el que et plagui. Acabat ja provaré de desfer-ho.

Desapareix

ADAM: Que ens deixi tranquils, aquest esgarriacries... Àngel, m'agrada que et trobis en aquest moment entre nosaltres. En l'acte que anem a celebrar tu pots ostentar la representació del Cel. Així, la cerimònia serà més solemne. Abel!... Nara! Apropeu-vos. *(A EVA.)* I tu, aquí, al meu costat...

QUERUB: No, no, Adam. No comptis amb mi. No em vull ficar en qüestions de família. Jahvè me'n guardi!
ADAM: Àngel, aquest miquel...
ABEL: Si ho fas pel present de noces...
QUERUB: Val més que us arregleu entre vosaltres... *(A ABEL i a NARA.)* Per molts anys, joves... Jo vaig a consolar l'hereu. Ho necessita.
EVA: Ai, gràcies, àngel! Quina pena que em fa, pobre Caïm! Però és la vida!

Els tres punts corresponents al contingut es poden assignar si l'alumne/a tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes:

a) El recurs emprat és el de l'el·lipsi (0,25 punts); s'ha produït fora de l'escena el prometatge d'Abel i Nara (0,5 punts); l'alumne/a pot esmentar tant el robatori de la pera al Jardí de l'Edèn comès per Caïm, com la mort d'Abel a mans del seu germà (0,25 punts);

b) Caïm representa la passió, la racionalitat, la rebel·lia, el rebuig a l'autoritat i a la imposició, la complexitat humana ("Però jo sóc un home"), en definitiva, i el Querub apareix clarament humanitzat; a més, és el confident de Caïm i hi ha una evident complicitat entre ambdós, com es palesa, per exemple, quan l'àngel es disposa a consolar-lo (1 punt). Si l'alumne/a respon correctament però no ofereix cap exemple que faci referència a aquest fragment en concret, es descomptaran 0,25 punts;

c) Si l'alumne/a es refereix a dos dels següents temes, la resposta ja es valorarà amb 1 punt: el rebuig a l'autoritarisme, l'aprofitament del mite bíblic per tal de formular una crítica a la moral burgesa o el rebuig al conformisme. Si només n'esmenta un, la resposta es valorarà amb 0,5 punts.

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.

12. PAU 2011 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció A)

OPCIÓ A

1) Analitzeu les característiques principals del tractament desmitificador del *Gènesi* en *Allò que tal vegada s'esdevingué*, prenent com a punt de partida la nota següent de Joan Oliver, en la qual compara el mite bíblic amb una rondalla:

"*La Bíblia*, sobretot el *Gènesi*, ja em semblava [en l'adolescència] una rondalla per a criatures i no podia acceptar de cap manera que hagués estat revelat per Déu. Jo deia al meu mestre [un professor d'Ètica dels Escolapis de Sabadell] que Jehovà era una divinitat que llançava el seu poble a les guerres més sanguinàries i que havia permès que els homes quedessin marcats per sempre per un pecat que els condemnava al dolor, a la mort i al perill de l'infern. Un dia li vaig dir: "Si l'home és un bunyol, la culpa no és pas seva".
[3 punts]

L'alumne/a haurà de tractar, per separat o conjuntament, aquests aspectes, sense obviar la nota transcrita: a) el to global que adopta aquesta relectura de la font bíblica i les tècniques amb què opera: l'al·lusió a l'aire de "rondalla" que Oliver li atribuïa permetrà establir la visió distanciada i crítica com a actitud general davant de la narració del Gènesi*, que queda rebaixada; b) els recursos que conflueixen en la desmitificació, com, per exemple, l'alteració dels rols del text bíblic, l'humor, la paròdia o l'escepticisme; c) la severitat divina que conté la citació: es descriurà Jahvè com el mateix déu colèric, immutable i punitiu que dibuixava l' Antic Testament. Cadascun d'aquests aspectes serà valorat amb 1 punt.*

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és pertinent (com, per exemple, el rebuig d'Oliver a la visió que la moral cristiana proposa de l'home o l'aprofitament del mite bíblic per criticar les relacions burgeses convencionals), se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

13. PAU 2010 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

2) A *Allò que tal vegada s'esdevingué*, de Joan Oliver, Caïm parla de l'excés de lleis que Déu imposa a l'home. Expliqueu com entén la vida aquest personatge i quin sentit té la seva presència en l'obra.

L'alumne/a haurà de remetre's, a l'hora d'explicar els dos conceptes indicats, a quatre idees fonamental –tractades en conjunt o separadament: el racionalisme de Caïm, entès com a mentalitat científica que dubta metòdicament i així supera el pensament mític; el vitalisme del personatge –ganes de viure, coratge, confiança en la capacitat humana de transformar el medi, etc; la infelicitat de Caïm malgrat les seves qualitats superiors –solitud de la diferència; la personificació en Caïm de l'home fort i autònom, prototipus d'una humanitat nova.

Cadascun d'aquests dos aspectes es valorarà amb 1 punt –0'5 per idea expressada

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb referències a alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 2 punts assignats.

14. PAU 2010 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3 (Opció B)

3) Comenteu el fragment següent d'*Allò que tal vegada s'esdevingué*, de Joan Oliver. Tingueu en compte, especialment, aquests aspectes:

a) la relació entre Caïm i Abel i l'efecte sobre els pares.

b) el valor simbòlic de la mort d'Abel.

c) les possibles mostres d'esperança.

L'escena resta deserta.

CAÏM (*apareix panteixant, les mans ensangonades, desfet*).— Sang! Sang d'home! (*S'eixuga les mans amb repulsió*) L'he deixat quiet... sense alè... com una bèstia morta!

L'escena s'aclareix sobtadament d'una llum irreal.

VEU DE JAHVÈ (*veu amplificada*).— ON ÉS ABEL, TON GERMÀ?

CAÏM (*resta petrificat, mira al cel amb terror*). – No ho sé. ¿És que jo sóc el guardià de mon germà?

VEU DE JAHVÈ.– QUÈ HAS FET? LA VEU DE LA SANG DE TON GERMÀ CLAMA ENVERS MI DE LA TERRA. I ARA MALEÏT SIGUES TU DE LA TERRA, QUE HA OBERT SA BOCA PER REBRE DE TA MÀ LA SANG DEL TEU GERMÀ. LA SANG DEL GERMÀ TEU: QUAN TREBALLARÀS LA TERRA JA NO ET DONARÀ LA SEVA VIRTUT I ERRANT SERÀS DAMUNT LA TERRA.

CAÏM.— Massa gran és el meu crim perquè me n'aixequi. Ve't aquí que tu em foragites avui de damunt la faç de la terra, i jo de la teva faç m'amagaré, i errant i fugitiu per la terra seré, i s'esdevindrà que tothom que em trobarà em matarà.

VEU DE JAHVÈ.— BEN ALTRAMENT, TOT AQUELL QUI MATARÀ CAÏM, SET VENJANCES PAGARÀ. I VE'T AQUÍ EL SENYAL QUE ET SERVARÀ.

La cara de CAÏM *resta il·luminada amb una claror estranya.*

CAÏM.—Senyor!

VEU DE JAHVÈ.—I NARA SERÀ TA MULLER I PERTOT T'ACOMPANYARÀ.

L'escena recobra la llum normal. CAÏM *resta abatut i s'asseu en un pedrís amb el cap entre les mans. Pausa. Apareixen els altres portant el cos inert d'*ABEL*. Travessen*

lentament i silenciosament l'escena i entren a la cabana. Al cap de poc tots van sortint aclaparats. CAÏM *s'alça i els altres, en veure el senyal lluminós de la seva car, el miren i el tracten amb temor religiós. Ell es produeix amb gran dignitat tota la resta de l'escena.*

QUERUB (*assenyalant* CAÏM*, que resta apartat del grup*). – Un senyal del Cel!

CAÏM .– Nara! Vine!

NARA*, com obligada per una força superior, va al costat de* CAÏM.

Jahvè em foragita de la faç de la terra.

CAÏM (*plorant*).— Perdó, mare. Jo no sabia que els homes morien a cops, com les bèsties vils.

EVA entra a la cabana i en surt al cap de poc amb un farcell.

CAÏM.— I vós, pare... Davant meu s'obren els camins de la terra. Bastiré la meva cabana sota unes altres estrelles. Tanmateix, mai no podré oblidar que sóc eixit de la teva sement...

ADAM.— El que és fet, és fet. M'has pres Abel, que jo tant estimava. Ara t'endús la noia. Ens quedem sols, jo i la pobra Eva, com en els dies del Paradís. Però ara, amenaçats de totes les misèries, feixucs de mals records i de remordiments. Segueix la teva vida. És la voluntat de Jahvè Totpoderós!

EVA (*al* QUERUB, *pel farcell*).— Dóna-li això, si et plau. Una mica de minestra mai no fa nosa...

QUERUB *pren el farcell i el lliura a* CAÏM.

QUERUB (*a* CAÏM*, posant-li la mà damunt l'espatlla*).— L'has feta grossa, amic meu! Ets un home extraordinari. Jahvè haurà de perdonar-te. Tinc fe en el teu esdevenidor. Lluita, treballa... triomfa! (Li dóna l'espasa) Té l'espasa. És teva. La necessites més que jo.

CAÏM (*agraït*). – Àngel...! *(Intenta besar-li la mà.)*

QUERUB.—Vés... Ja és hora de partir.

CAÏM (*alçant l'espasa amb una mà i, amb l'altra, enllaçant la cintura de Nara, la qual porta el farcell*). – Salut!

TOTS *(alçant les mans, i* EVA *plorant).* – Salut!

CAÏM *i* NARA *se'n van, enllaçats. Els altres tres resten mirant com s'allunyen. Només se senten els sanglots apagats d'*EVA.

L'alumne/a s'ha de centrar en la resposta en els tres supòsits que determina la pregunta –tractats junts o separadament. Per tant ha d'aconseguir:

a) identificar Abel com a contrafigura del germà i descriure els perfils oposats que en condicionen la interacció;
b) distingir la natura diversa dels mòbils que empenyen al crim en el Gènesi i en Oliver;
c) adonar-se que l'estigma de Caïm, un senyal que el protegeix, i la unió amb Nara suposen el reconeixement de Jahvè, com a signe d'esperança per al futur.

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb referències a alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut del comentari.

15. PAU 2010 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció B)

3) Comenteu el fragment següent d'*Allò que tal vegada s'esdevingué*, de Joan Oliver. Tingueu en compte, especialment, aquests aspectes:

a) la funció dramàtica de Querub.
b) el significat de la seva salvació en la revolta dels àngels.
c) la lluita entre Jahvè i Satan.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

QUERUB.— [...] En un moment aquell bufarut formidable va escombrar la plana i va precipitar l'angelada al buit immens. Els pobres àngels xocaven violentament entre ells i provaven debades de servir-se de les ales enmig d'una fosquedat absoluta i d'una olor nauseabunda. Però ben aviat les tenebres van ser esvaïdes. Cap a la fi de llur carrera terrorífica els miserables damnats van descobrir sota d'ells allò que havia de ser per sempre llur nova estada: una vall grandiosa, inflamada de cap a cap...

CAÏM.— L'Infern!

QUERUB.— Tu ho has dit: l'Infern que Jahvè havia fet construir sense presses sota mateix de la plana on els rebels solien aplegar-se. La divina venjança, el càstig suprem, havien estat preparats i calculats en secret d'una manera perfecta... I, tanmateix, jo, ja ho veus, em vaig escapar de la crema! I és que la ventada que el Poder congrià per a la realització de càstig va ser tallada –com si diguéssim – segons les mesures de la multitud que calia precipitar a l'Abisme. I com que en començar la tempesta, jo em trobava lleugerament separat de la massa d'àngels, no vaig rebre amb la mateix intensitat que els altres els efectes de l'oratge. Vaig ser arrossegat i estimbat amb ells, això sí, però no pas amb la velocitat frenètica d'aquell amàs de milions de criatures, i en arribar a poca distància de la vall de flames i minvar l'ímpetu de la rufagada, vaig tenir prou força per a fer batre desesperadament les ales i poder-me remuntar no sense sofrir la carícia d'una llengua de foc que es va enlairar més que les altres i que em va socarrimar la punta de l'ala esquerra, com has vist... Vaig aterrar al Cel –*passez le mot* –...

CAÏM.—Eh??...

QUERUB. – ... en un estat lamentable, espellifat i ple d'emmascares. La Dominació que presideix el meu Cercle em va amonestar severament; em va condemnar a dos segles i un dia de reclusió i em va suspendre d'agilitat i de subtilesa. Per la meva conducta impecable la pena em va ser aixecada molt abans del terme previst. No em va ser difícil recobrar en poc temps la plena confiança dels meus superiors... I ve-te'm aquí Comandant en Cap de la Guàrdia Permanent de l'Edèn.

CAÏM.— Realment és una cas extraordinari.

QUERUB.— I ple de punts foscos...

CAÏM.—El càstig és digne del poder formidable de Jahvè... Ara, que, pel que es veu, Satan i els seus, a despit de les incomoditats de llur nova vida, han sabut refer-se, i la lluita contra Déu no ha cessat pas. Qui em podria explicar aquesta tolerància?

QUERUB.— Per la meva part cal que et confessi que les experiències recollides en la revolta dels àngels i en la creació i la caiguda dels teus pares no m'han fet ni mica de bé. Ja fa temps que he deixat de ser un àngel en el sentit estricte del mot. La meva fe trontolla, els dubtes habiten el meu esperit. És un problema sense solució. Comprendràs que no puc adoptar el punt de vista d'un diable... Si almenys pogués esdevenir un home!

L'alumne/a ha de tractar, en conjunt o per separat, els aspectes següents:

a) l'àngel que actua com a aliat de Caïm, a causa de la simpatia que els acosta, a més de precisar els fonaments d'aquesta proximitat –una sensibilitat bessona, que desconfia de les versions oficials i tira cap a la dissidència;

b) la salvació del Querub, aconseguida a través de la precaució, no pas la bondat, alhora que el fet s'associa a la desmitificació bíblica mitjançant la tècnica d'aprimar-ne la transcendència mor;

c) la premeditació amb què Jahvè retarda el càstig, juntament amb la permissivitat posterior envers el mal, –que perfilen una divinitat venjativa, afeccionada al despotisme, adepta a la sanció apocalíptica.

Cadascun d'aquests aspectes es valorarà amb 1 punt.

Es pot valorar també la inclusió d'altres qüestions, a banda de les esmentades, sempre que n'estigui ben argumentada la seva incorporació. La puntuació, en tot cas, no excedirà mai els 3 punts assignats al contingut del comentari.

16. PAU 2010 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

SÈRIE 5

OPCIÓ A

1) Expliqueu la visió que, segons *Allò que tal vegada s'esdevingué*, Joan Oliver presenta de la família, amb atenció especial a la relació entre marit i muller i entre pares i fills. Després, comenteu breument la relació a l'obra entre família i classe social.

L'alumne/a haurà de tractar, en conjunt o per separat, els aspectes següents: la dialèctica domini / submissió reproduïda per Adam i Eva, i que regeix el seu vincle amb Jahvè; el tòpic del conflicte generacional en la relació paternofilial entre Adam i Caïm –independència, lliurepensament i inconformisme l'aboquen a la rebel·lia –, i en canvi, la buidor i la feblesa de caràcter incapaciten Abel per qüestionar l'statu quo domèstic –per això, esdevé el fill predilecte; la llar fundacional, vertebrada ja segons patrons burgesos –irònicament, es fixa la família benestant com la institució social natural.

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb referències a alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut del comentari.

17. PAU 2009 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1) Expliqueu l'estructura general de *Ball robat* i comenteu, després, els elements principals que fan de l'obra una comèdia burgesa.
[3 punts]

La resposta haurà de concretar suficientment els dos aspectes especificats, cadascun dels quals es valorarà fins a 1,5 punts.

Pel que fa a l'estructura, l'alumne/a ha d'explicar que l'obra estableix la unitat ternària com a cèl·lula compositiva bàsica: tres parelles que dibuixen tres triangles amorosos, en els quals distingim tres personatges afectivament actius i tres personatges passius. A més, haurà d'al·ludir a almenys dos dels components estructurals secundaris que també s'organitzen segons una trinitat: descomptat l'epíleg, divisió de l'obra en tres actes, que abasten tres moments d'un mateix dia i que transcorren en tres espais de la intimitat burgesa. Finalment, pot adduir com a principi estructural el joc d'oposicions entre caràcters.

Quant a l'adscripció de Ball robat *a la comèdia burgesa, l'alumne/a haurà d'esmentar i explicar, com a mínim, tres de les següents convencions del gènere (0,5 punts per cadascuna): manteniment de les tres unitats; escenaris benestants; triangle amorós; rel sentimental i domèstica del conflicte; dinàmica d'entrades i sortides; dialèctica de rèpliques i contrarèpliques, amb la dosi d'esgrima verbal que arrossega; humor que, malgrat tenyir-se d'amargor, no desapareix del tot.*

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb referències a alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

18. PAU 2009 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1) A partir de les paraules següents de Lluís Busquets, expliqueu el sentit general de *Ball robat* considerant especialment la felicitat, el matrimoni i el títol de l'obra:

«La persona, constitutivament tarada i contradictòria, única bèstia infeliç de la creació, però anhelosa de felicitat, incapaç de conviure amb els altres des d'un egoisme selvàtic ni des d'un altruisme amorós, està destinada a resignar-se amb la pròpia insatisfacció [...]»
[3 punts]

L'alumne/a ha de desenvolupar els tres conceptes explicitats (a cadascun dels quals es pot assignar fins a 1 punt) i ha de relacionar-los de manera que se'n derivi una exposició unitària i coherent. És a dir:

a) Ha d'explicar la concepció de l'ésser humà que es desprèn de l'obra: en primer lloc, com una consciència contradictòria, escindida entre el seu anhel íntim de felicitat i la impossibilitat d'assolir-la: lliurat, d'una banda, a la il·lusió falsa i, de l'altra, a la decepció i el dolor; en segon lloc, com una víctima d'una recerca inútil, amb una existència dominada pel fracàs. A tall orientatiu, es poden concedir 0,5 punts a cadascun d'aquests dos aspectes.

b) Ha d'explicar que el matrimoni, en l'obra, constitueix un d'aquests miratges que prometen la inabastable felicitat, però que, al capdavall, el desig decebut, la utopia d'un amor ple compartit i la solitud en companyia defineixen la unió conjugal, experiència traumàtica que empeny a buscar la felicitat fora de casa. A tall orientatiu, es poden concedir 0,5 punts a cadascun d'aquests dos aspectes.

c) D'aquí el títol: a l'obra, com en els canvis de parella d'un ball robat, s'assagen nous acoblaments. L'intercanvi tampoc no resoldria res: la situació de dissolució matrimonial es reproduiria igualment. A tall orientatiu, es poden concedir 0,5 punts a cadascun d'aquests dos aspectes.

Si la resposta no conté alguna de les qüestions suara apuntades, però introdueix de manera argumentada altres consideracions que s'hi escaiguin, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

19. PAU 2009 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció B)

3) Comenteu aquest fragment de l'acte primer de *Ball robat* de Joan Oliver. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los per separat ni en el mateix ordre):

a) la relació entre Mercè, Cugat i Oleguer en el desenvolupament de l'obra;
b) el punt de vista en la progressió de la trama a *Ball robat*;
c) la funció dramàtica que l'autor atorga a Cugat.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

CUGAT.— I l'Eulàlia? Què me'n dius de l'Eulàlia?
MERCÈ.— Una bona noia. Una mica entonada, no trobes? Ha tingut molta sort, l'Eulàlia.
CUGAT.— Se la mereix. Dolça, entenimentada, discreta. Feliç amb els seus fills, que són dos magnífics exemplars, dues rotundes victòries de l'antropologia, per dir-ho així.
MERCÈ.— Veus? Això sí (*Recosa.*) Quina meravellosa ocupació per a una dona de la meva edat!
CUGAT.— I el marit, el gran Oleguer, l'advocat dels rics, expeditiu i exacte! Un home de direcció única, que ho té tot resolt i esprem el fruit de cada dia fins a la darrera gota…
MERCÈ.— L'Oleguer sí que en sap, de viure!
CUGAT.— Ui, si en sap! Unit, acabat i arrodonit com una esfera. Ni bonys ni esquerdes. Rodola, rodola rost avall, sense sotracs, entre l'admiració dels qui l'engreixen. Un home interessant.
MERCÈ.— Un home ex-tra-or-di-na-ri!
CUGAT.— Quan tu ho dius…
MERCÈ.— Ho dic, sí. És evident!
CUGAT.— Ambicions pròximes i concretes. Però admeto que ha sabut treure un bon partit de la seva curtedat de vista.
MERCÈ.— Es diria que en malparles perquè l'enveges.
CUGAT.— Mercè! Envejar jo l'Oleguer? Déu et faci bona.
MERCÈ.— Un personatge, una figura en primer pla.
CUGAT.— Que li duri. Però també tinc dret, em sembla, a plànyer el petit ramat selecte que pastura.
MERCÈ.— Tothom n'està encantat, els té contentíssims… M'ho deia l'Eulàlia…
CUGAT.— Ah, sí? Ves per on! Ella t'ho deia?
MERCÈ.— Sí, ella, precisament. I què?
CUGAT.— Intrèpid domador de… xais.

Els tres punts corresponents al comentari de contingut es poden assignar si l'alumne/a tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes (a raó d'1 punt per cadascun d'ells), és a dir, si:

a) identifica Cugat i Oleguer com a contrafigures mútues i en descriu amb prou detall els perfils oposats, a més de reconèixer la importància que aquesta antítesi de caràcters té en l'enamorament Mercè-Oleguer.

b) s'adona que la confrontació d'opinions entre Mercè i Cugat respecte d' Eulàlia i Oleguer vertebra el fragment, a banda de deduir que s'hi insinuen els triangles posteriorment desenvolupats, anticipant l'actuació futura dels personatges.

c) esmenta —amb el terme crític pertinent d'«alter ego»—, la funció de portaveu de l'autor encomanada a Cugat i la demostra amb elements textuals com la condició d'escriptor o el grau de lucidesa.

Si l'alumne/a desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en els enunciats, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que aquest es comptarà dins els 3 punts assignats al contingut de la resposta.

20. PAU 2008 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció B)

Pregunta 3
El comentari de text es valora amb 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

–Avaluació dels continguts (3 punts): el comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en els aspectes assenyalats en l'enunciat, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne no sumarà la puntuació que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

–Aspectes metodològics del comentari (2 punts): es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostri l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. El que s'ha de valorar negativament és que prescindeixi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíssim a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

Reducció per errors de llengua
De la nota global de l'exercici es pot deduir 1 punt si es detecten errors ortogràfics o gramaticals d'una certa entitat. No es tracta de deduir un determinat valor (0,1; 0,2...) per error, ni de sumar deduccions per la repetició d'un mateix error, sinó que la reducció ha de respondre a una valoració global dels errors comesos.

Com a pauta, es deduirà un punt si a l'examen hi ha errors greus de manera reiterada: b/v, h, frases agramaticals, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació...). Es deduirà mig punt si conté menys errors greus (fins a quatre o cinc) o si els que hi ha no es consideren tan greus (dièresis, determinats errors en l'ús dels relatius i dels pronoms febles, construccions dubtoses...). La suma de pocs errors greus i d'alguns errors lleus es penalitzarà amb un punt. No es descomptarà puntuació si s'adverteixen errors atribuïbles a lapsus o per la presència de poques errades lleus.

Si els errors d'aquest tipus fossin molt greus, o quantiosos, o impliquessin dificultats greus de comprensió, la reducció de la nota global pot arribar als 2 punts.

Quan s'apliqui una reducció de nota per aquests motius, s'assenyalarà al capdavall de la graella de puntuació dels exercicis.

Pautes de correcció de la prova

21. PAU 2008 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 3 (Opció A)

Pregunta 3
El comentari de text es valora amb 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

–Avaluació dels continguts (3 punts): el comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en els aspectes assenyalats en l'enunciat, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne no sumarà la puntuació que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

–Aspectes metodològics del comentari (2 punts): es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostri l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. El que s'ha de valorar negativament és que prescindeixi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíssim a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

Reducció per errors de llengua
De la nota global de l'exercici es pot deduir 1 punt si es detecten errors ortogràfics o gramaticals d'una certa entitat. No es tracta de deduir un determinat valor (0,1; 0,2...) per error, ni de sumar deduccions per la repetició d'un mateix error, sinó que la reducció ha de respondre a una valoració global dels errors comesos.

Com a pauta, es deduirà un punt si a l'examen hi ha errors greus de manera reiterada: b/v, h, frases agramaticals, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació...). Es deduirà mig punt si conté menys errors greus (fins a quatre o cinc) o si els que hi ha no es consideren tan greus (dièresis, determinats errors en l'ús dels relatius i dels pronoms febles, construccions dubtoses...). La suma de pocs errors greus i d'alguns errors lleus es penalitzarà amb un punt. No es descomptarà puntuació si s'adverteixen errors atribuïbles a lapsus o per la presència de poques errades lleus.

Si els errors d'aquest tipus fossin molt greus, o quantiosos, o impliquessin dificultats greus de comprensió, la reducció de la nota global pot arribar als 2 punts.

Quan s'apliqui una reducció de nota per aquests motius, s'assenyalarà al capdavall de la graella de puntuació dels exercicis.

Pautes de correcció de la prova

22. PAU 2008 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció B)

Pregunta 2
La pregunta val 2 punts. Es demana una explicació breu de la qüestió que s'hi formula, que és prou concreta. El que es valora, doncs, és l'adequació de la resposta a la pregunta plantejada. No es tracta de desenvolupar un tema general a partir de la qüestió formulada.

23. PAU 2007 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

Pregunta 1
La pregunta val 3 punts, que es distribueixen segons s'especifica en cada cas. No es tracta que l'alumne/a resolgui la qüestió amb respostes puntuals, sinó que elabori la seva resposta en forma de tema.

24. PAU 2007 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Pregunta 1
La pregunta val 3 punts, que es distribueixen segons s'especifica en cada cas. No es tracta que l'alumne/a resolgui la qüestió amb respostes puntuals, sinó que elabori la seva resposta en forma de tema.

25. PAU 2007 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 3 (Opció A)

Pregunta 3
El comentari de text es valora amb 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

–Avaluació dels continguts (3 punts): el comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en els aspectes assenyalats en l'enunciat, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne no sumarà la puntuació que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai els 3 punts.

–Aspectes metodològics del comentari (2 punts): es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostri l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. El que s'ha de valorar negativament és que prescindeixi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíssim a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

Reducció per errors de llengua
De la nota global de l'exercici es pot deduir fins a 1 punt si es detecten errors ortogràfics o gramaticals d'una certa entitat. No es tracta de deduir un determinat valor (0,1; 0,2...) per error, ni de sumar deduccions per la repetició d'un mateix error, sinó que la reducció ha de respondre a una valoració global dels errors comesos.

Com a pauta, es deduirà un punt si a l'examen hi ha errors greus de manera reiterada: b/v, h, frases agramaticals, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació...). Es deduirà mig punt si conté menys errors greus (fins a quatre o cinc) o si els que hi ha no es consideren tan greus (dièresis, determinats errors en l'ús dels relatius i dels pronoms febles, construccions dubtoses...). La suma de pocs errors greus i d'alguns errors lleus es penalitzarà amb un punt. No es descomptarà puntuació si s'adverteixen errors atribuïbles a lapsus o per la presència de poques errades lleus.

Si els errors d'aquest tipus fossin molt greus, o quantiosos, o impliquessin dificultats greus de comprensió, la reducció de la nota global pot arribar als 2 punts.

Quan s'apliqui una reducció de nota per aquests motius, s'assenyalarà al capdavall de la graella de puntuació dels exercicis.

Pautes de correcció de la prova